

Lakner Judit (Budapest, 1954 -)

Író, meseíró, történész, szerkesztő. Francia-történelem szakon végzett, történelmi tanulmányokat, gyerekkönyveket ír. Első ifjúsági regénye (*Balettcipőben Tokióig*) 1986-ban jelent meg, ezt követően több gyerekkönyve látott napvilágot (*A hétfejű Samu. Elalvás előtti mesék*, 1993; *Makk Makk Zsiga és Bix*, 1995; *Jóvilág*, 1998.).

KÖNYVEK

Zsuzsi és a Varázsróka,
ill. Roskó Gábor, Noran, 2005.

HANGOSKÖNYVEK

Zsuzsi és a Varázsróka, előadja:
Csákányi Eszter, Noran, 2005.

„Amikor este nyugalom van, és mesére kerül a sor, a gondolatok óhatatlanul elkalandoznak abba az irányba, amerre szeretnének kalandozni. Ebből a feszültségből és megnyugvásból, ami este a gyerek mellett adódik, keletkeztek a mesék. Inspiratív a hallgatás, az ő puha és lélegző jelenlétük, ami egyfajta ritmus is. Megvan bennük a naiv érdeklődés, és még közvetlen érintkezésben állnak a legfontosabb dolgokkal. Még nincsenek védőburkokban, ki vannak téve a sötétnek és a félelmeknek. [...] Hiába mondja Weöres Sándor, hogy «ne félj, ne félj, harmattal jó az éj, a Tigris és az Egyszem nem él». Mert hátha az a Tigris meg az az Egyszem mégis él. Mégiscsak az a valószínű, hogy él, mert különben nem lenne a sötétség olyan félelmetes. És hátha az a pókháló mégiscsak kígyó.

Nagy szerencsém, hogy nagyon érdekes és tekervényes agyú gyermekeim lettek. Velük együtt mesélni mindig rettenetesen kihívó volt. Az, hogy ők mit adtak hozzá, mit rendeltek egy meséhez, az mindig meghatározó volt. Közös alkotás. Ha közel fekszik az ember a gyerekekhez, és ha jól ismeri őt, akkor teljesen az agyára lehet szabni a történetet, akkor meg lehet találni a réseket, és meg lehet tudni, hogy mi az, ami most rettenetesen izgalomba hozza, mi az, amitől kacagni fog, és mi az, amitől búsulni fog. Az, hogy olyan hangszereken játszhat az ember, mint a gyermekének az agya, az nagyon jó ötleteket ad.”

KRITIKA

Szabó T. Anna:
Verses könyvbemutató. Lakner Judit: Zsuzsi és a Varázsróka

Tessék, itt egy nagyon jó könyv. Akkor bemutatom, íme. Volt kiskoromban egy könyvem, „Tündérmesék” volt a címe. [...] Tudom, hogy a mai lányok is szeretik az ilyet, én legalábbis több nyolc- és tízévest is ismerek, aki gyémántos topokról, szandikról álmodozik... S most, nemrég, ebből a könyvből megismerhettem Zsuzsit, aki majdnem aranyhajú, s ha hídba ereszkedik, lágyan leomló fürtjei a szőnyegre verdesik... Na, ő aztán tudja, mi fán teremnek a szép ruhák, öltözködik reggel, este, délelőtt és délután, csokifogkrémet követel,

nevet, ugrál, énekel, és ajándéknak az égről lehozza a legfényesebb csillagot is, hogyha kell, felhívja Hamupipókéét, úszni tanítja a békát, boszorkányos főzetekkel gyógyítja a makacs náthát, ha baj van, mindenkit megment, pattan, jön is izibe: nagyon-nagyon mai kislány, divatos, és óvodás, és ráadásul jókedvű is, óriási a szíve.

Barátai sokan vannak: Buba és Kacsaszuzsi, Pocok, Bagoly, Makk-Makk Zsiga, cseresznyék tünderei, bátyja is van, majdnem három (na jó, kettő): Józsi, Áron, és van neki – fontos szempont, ráadásul mesei – szóval van, találjuk csak ki, vajon mi van még neki – van neki egy házi, külön-

bejárátú varázslója: úgy hívják, hogy Varázsróka. Varázsróka, komolyan, mint egy anyuka, olyan. Bár kiváló varázsló, nem szívesen varázsol, csak bekopog, így, hogy kipp-kopp, és beszélget, és mesél, de ha kérlik, akkor hipp-hopp, messzire repíti Zsuzsit, és Józsit, Áront, olyan gyorsan, mint a szél! Sárgataxi, kék busz, csak felülnek, és huss! Száll a varázsjármű, robog, Zsuzsi fátyla csak úgy lobog, égen-földön kalandoznak, a Vénuszra is eljutnak, segítenek, hogyha kell, és szívesen hallgatják, ha a sok kis cseresznyetündér puha téli félegekből Bach-motettát énekel... Ez a könyv csupánci-csupa csodálatos pillanat,

KÖNYVISMERTETŐ

„Kop-kop-kop, szabad bejönni? Varázsróka vagyok, minden este kopogtatok. Zsuzsi kívánságait teljesítem. Mindent megteszek, ami tőlem telik, varázspálcám segítségével ezt is, azt is előteremték. Állítólag szebb müzlin báli ruhát varázsoltam, mint az Egér Hamupipókének. Akkor is jövök, ha náthás vagyok vagy nincs hangom. Ami szép tőlem, mert Zsuzsi ilyenkor sem cukorkát vagy labdát kíván, amire elegendő volna egy rekedt abrakadabra, de nem ám, hanem mondjuk azt, hogy akasszak le neki egy kis rózsaszín csillagot az égről, mégpedig öntapadását. De nem panaszkodom, a kesergés érzése. Makk Makk Zsiga dolga, aki egy érzékeny és sértődős majom, Zsuzsi barátja, neki lesz a csillag, hogy örüljön...”

elolvassuk egyszer, kétszer, de még mindig izgalmas és vicces, mi több, friss marad: amikor Pocok megmássza a nagy fát, a zöldelőt, és kirajzolódik szépen, feketén a Hold előtt, vagy mikor a tüskés boszik úgy mulatnak a bálban, hogy zörögve-sziszerezve a fejükkel labdáznak, vagy a nagy Múanyagember a csatornát kiszippantja, vagy amikor Makk-Makk Zsiga csigakompként szállítgatja a sok éneklő csigát az úton át... Minden napra új történet, mintha sosem érne véget: sárgataxi, kék busz, Zsuzsi felül, és huss!

Folytathatnám soká, soká... De inkább olvassátok el.

Olvassák el, érdemes.

Makk Makk Zsiga és Bix

(részlet)

Biciklitolvajok

Ebben a pillanatban elsötétült az ég.
– Vihar lesz – borzadtak a tolvajok.
– Még ha csak az lenne – mondta Józsi. – Szerintem inkább boszorkány.
– Elég a meséből, pelenkások, ide a biciklikkel!
– Jelen esetben nem bánám, ha varjúvá varázsolnának – gondolta Makk Makk Zsiga.
– Mit tettetek a nénémrel, ide a söprűjével, gazemberek! – rikácsolta a boszorkány a magasból, miközben a nagyfiúk a bicikliráncigálás közben földre borították az egész társaságot.
– Nem akarnál minket varjúvá varázsolni, de gyorsan? – kérdezte Makk Makk Zsiga egy bicikli és egy nagyfiú alól.
– Még hogy varjúvá, koldusporontyok, talán kukaccá vagy bolhává, galagonyavére, tökhurka!
– Jaj, de nyavalyás kicsik lettünk – sápióztak cérnahangjukon az újdonsült bolhák.
– Így persze könnyű elszedni tőlünk a bicikliket – dühöngött Józsi bolha.
– De legalább nem tudnak megverni, mert nem találnak – cicergett egy kavics alól Makk Makk Zsiga bolha.
– Segítség! Kiestem! Járművecském, ágyacsukám, hova lettél? Hogy nézel ki, hogy ez nem is te vagy, hanem én? – hüledezett Bix ébredve.

Áronbolha egy fűszálon hintázott, és nézelődött. Volt is mit nézni, mert a banya mérgében körbe-körbe rohangált, seprűjével csapdosott, és ordított.

– Mit tettetek a nénémrel, berkenyefánk?! – És aki útjába akadt, nyomban elvarázsolta. A homokozóban totyogósokat pingvinné, a mászókákat csimpánzzá, a hintázókat gepárddá, a bújócskázókat macskává, a sőrőket páviánná, a babakocsisokat oroszlánná, az őrzőket buldoggá, a biciklitolvajokat pedig mellényes szarkává.

Az állatok vígan szaglászták egymást, ugrándoztak, kipróbálták új farkukat, szárnyukat, mancsukat, karmukat, hangjukat. A buldogok rájuk csaholtak.

Józsi bolha nem sokat teketóriázott, kihasználta a zűrnavart, és amikor a banya barna magas szárú cipős, pipaszár lába majdnem agyontaposta, nagyot ugrott, elkapta a cipőfűzőt, és izmos fogásokkal felmászott rajta bokáig, onnan, mint egy sziklamászó, felkúszott a térdig, majd egy rugaszkodással a fekete köpenyben termett. Egy lendülettel jól belecspett a banya térdébe.

– Viszketek, csaláncótányok – vakarózott a banya, és pofán vágott egy fenyőfát.

Józsi bolha megindult a sűrű, sötét selyemsikátorban, kerengett a köpenyredőkben, zseb után, a zsebben varázspor után kutatva. „Egy életem, egy halálom, a varázsport megtalálom” – mondogatta, ahogy a sima selymen kis lábacska szétcsúsztak, és feje folyton selyemfonalba gabalyodott. Egy gomblyukon majdnem kizuhant. Egy molyrágáson meg majdnem beesett. Aztán nem majdnem, hanem valóban csúszni kezdett lefelé a selyemlejtőn, csúszott megállíthatatlanul, míg, toccs, egyenesen bele nem esett egy mocsár kellős közepébe. A jobb zsebében sajnos nem a varázsport, hanem a taknyos zsebkendőjét tartotta a boszorka. Pfúj! Ha nincs ott egy lelógó cérnaszál, nem tudom, hogyan tudott volna Józsi bolha kikecmeregni, talán még ma is ott

kapalózna, he bele nem ragadt volna szegény a takonymocsárba. A cérnaszálba kapaszkodva azonban szerencsésen kihúzza magát, és mint egy indián, átlendült rajta a túloldalra, bele a bal zsebbe. Ott volt a varázspor, ilyen-olyan színű papírzacskókban. A visszavarázsolóport is megtalálta Józsi bolha, az volt a fehér, csak hogy a zacskója egy bolhányi lény számára akkora volt, mint egy liszteszsák. Gondolkodott, hogy fogja ő ezt innen kivinni. Gondolt egyet, és már csinálta is. Egyik kezével kivett a fekete bolhásítózacskóból egy csipet port, és jól a markába szorította. A másik kezével kivett a fehér zacskóból egy csipet visszavarázsolót, és a fejére szórta.

– Galagonyavére, tökhurka – még jó, hogy megjegyezte a varázsigét, így már Józsi is volt.

A fekete köpeny zsebe szétrepedt a józsisodó, növekvő bolhától, a porzacskók kihullottak belőle a földre. Józsi lódultában megszórta a banyát a bolhaporral.

– Galagonyavére, tökhurka! – Egy szempillantás alatt bolha lett a banya. Selyemköpenyét felkapta, és huss, elrepítette a szél.

Józsi összeszedte a varázsporos zacskókat.

– Ki akar változni? Ki akar változni? – kurjantotta.

– Én! Én!

Tolongtak az állatok, majd agyontaposták Áronbolhát, aki pingvin akart lenni.

– Köszönöm, én majom lennék, ha mód van rá – mondta Makk Makk Zsiga bolha.

– Én meg fekete párduc! – visitotta Bix. – Nincs? Hogyhogy, már fekete párduc sem lehet az ember? Akkor inkább maradok bolha – mondta, és ráugrott Makk Makk Zsiga fejére.

– Gepárd szeretnék lenni – mondta halkán a kék szemű Marcibolha.

– Én meg végre-valahára kakas – kukorékolta a lendkerekes hápikaca.

Hamarosan kifogyott a por a zacskókból. A visszavarázsolóval is takarékoskodni kellett. Áronpingvinnek majdnem nem jutott, de azt mondta, nem is lett volna baj, mert a pingvinélet is nagyon szép. Csak nyáron lett volna egy kicsit melege.

A mellényes szarkák mérgesen gubbasztottak egy fagyon. Róluk mindenki megfélemedezett. Nem is maradt nekik visszavarázsolópor. Annyi baj legyen. Legalább nem fognak többet biciklit lopni, csak mellényt. A mellényekért meg nem kár.

– A szarkaélet is biztos szép – mondta Áron, és felpattantak biciklijeikre. Józsi és Marci a piros, Áron, Makk Makk Zsiga és a fején Bix a fehér BMX-re.

„Hogy önfejű vagyok-e? Talán. Igen.”

„Nem szeretem bezárni magam valamibe. Ez afféle klausztrófia. Se szűkebb helyiségbe, se szűkebb fogalomba nem szívesen zárkózom be. Ha valami lennék, már húzom is ki magam, kanyarodom másik irányba.”